

**PAKS VÁROS ÖNKORMÁNYZATA
KÉPVISELŐ-TESTÜLETE**

Szám: I. 84-38/2015.

KIVONAT

Készült: Paks Város Önkormányzata Képviselő-testülete 2015. április 22-én megtartott ülésének jegyzőkönyvéből

Tárgy: Paks Város Környezetvédelmi Program 2011-2016 felülvizsgálata

25/2015. (IV. 30.) határozat:

Paks Város Önkormányzata Képviselő – Testülete a „Paks Város Környezetvédelmi Program 2011-2016 felülvizsgálata” című előterjesztést megtárgyalta és azt elfogadta. A képviselő-testület felkéri a jegyzőt, hogy a Paks Város Környezetvédelmi Program 2011-2016 felülvizsgálati anyag kihirdetéséről a helyben szokásos módon gondoskodjon.

Felelős: dr. Blazsek Balázs címzetes főjegyző

Határidő: 2015. április 30.

kmft.

Süli János sk.
polgármester

Dr. Blazsek Balázs sk.
címzetes főjegyző

A kiadmány hitelül:

Defme

**Paks Város Települési Környezetvédelmi
Programjának
(2011 - 2016)
felülvizsgálata ***

Paks, 2014. december 31.

Készítette: Pannon Natura Kft.

Tartalom

1.	Bevezetés.....	3
1.1.	A felülvizsgálat célja, menete.....	3
1.2.	Vonatkozó jogszabályok.....	4
2.	Paks Város Környezetvédelmi Programja végrehajtásának értékelése.....	5
2.1.	<i>A környezeti elemek célállapota, a célállapot elérése eszközeinek bemutatása, intézkedési programjavaslatok.....</i>	<i>6</i>
2.1.1.	<i>Levegőminőség (Környezetvédelmi Program VI. fejezet 2.1. pont).....</i>	<i>6</i>
2.1.2.	<i>Vizek védelme (Környezetvédelmi Program VI. fejezet 2.2. pont).....</i>	<i>11</i>
2.1.3.	<i>A föld (talaj) védelme (Környezetvédelmi Program VI. fejezet 2.3. pont).....</i>	<i>13</i>
2.2.	<i>A települési és épített környezet célállapotának meghatározása, a célállapot elérése eszközeinek bemutatásával, intézkedési programjavaslatokkal (Környezetvédelmi Program VI. fejezet 3. pont).....</i>	<i>14</i>
2.3.	<i>A természetvédelem célállapotának meghatározása, a célállapot elérése eszközeinek bemutatásával, intézkedési programjavaslatokkal (Környezetvédelmi Program VI. fejezet 4. pont)....</i>	<i>21</i>
2.4.	<i>Önállóan kezelt hatótényezők célállapotának meghatározása, a célállapot elérése eszközeinek bemutatásával, intézkedési programjavaslatokkal (Környezetvédelmi Program VI. fejezet 5. pont).....</i>	<i>21</i>
2.4.1.	<i>Hulladékgyűjtés (Környezetvédelmi Program VI. fejezet 5.1. pont).....</i>	<i>21</i>
2.4.2.	<i>Zaj és rezgés elleni védelem (Környezetvédelmi Program VI. fejezet 5.2. pont).....</i>	<i>28</i>
2.4.3.	<i>Környezetbiztonság (Környezetvédelmi Program VI. fejezet 5.3. pont).....</i>	<i>31</i>
2.4.4.	<i>Tudatformálás (Környezetvédelmi Program VI. fejezet 5.4. pont).....</i>	<i>32</i>
	Összefoglaló értékelés.....	33

1. Bevezetés

Az önkormányzatok környezetvédelmi feladatait a környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény (továbbiakban: Ktv.) határozza meg.

A települési önkormányzatok feladatai között a Ktv. kiemelt helyen fogalmazza meg a települési környezetvédelmi program készítését. Ezt a Ktv. a 48/B. §, a 46.§ b) pontja és 48/E. § szerinti tartalommal a Nemzeti Környezetvédelmi Programmal összhangban kell kidolgozni.

A települési önkormányzatoknak gondoskodniuk kell a települési környezetvédelmi programban foglalt feladatok végrehajtásáról, a végrehajtás feltételeinek biztosításáról, figyelemmel kell kísérniük az azokban foglalt feladatok megoldását, és a programot szükség szerint felül kell vizsgálniuk. A települési környezetvédelmi programnak összhangban kell lennie a település politikájával és településfejlesztési célkitűzéseivel, a térséget érintő és a helyi programokkal, tervekkel, továbbá a környezeti állapot minőségjavítását célzó és már folyamatban lévő beavatkozásokkal, intézkedésekkel, beruházásokkal.

1.1. A felülvizsgálat célja, menete

Paks város Önkormányzata megbízásából cégünk, a Pannon Natura Környezetvédelmi Szolgáltató Kft készítette el a 2011-2016-os időszakra vonatkozó Települési Környezetvédelmi Program első három évének felülvizsgálatát.

A felülvizsgálat célja a korábban elfogadott környezetvédelmi program megvalósulásának és aktualitásának értékelése, illetve ennek eredménye alapján a feladatok, programelemek ismételt rögzítése.

A felülvizsgálat során a 2011-ben kitűzött és 2014-ig elvégzett, rövidtávú célokról meg kell állapítani, megvalósultak-e, amennyiben nem, ebben az esetben milyen lépéseket szükséges tenni a megvalósulás érdekében, a határidőt hogyan célszerű módosítani? A későbbi, 2016-os határidőre ütemezett feladatok teljesítésénél azt kell megvizsgálni, milyen előrelépések történtek, melyek eredményeképpen előreláthatóan megvalósulhat adott időpontra a célkitűzés. Amennyiben semmilyen előrelépés nem történt, a határidőt optimalizálni kell. A folyamatos határidejű feladatok esetén azt kell megnézni, hogyan halad megoldásuk.

A felülvizsgálat elvégzésének menete:

- a 2011-16-os környezetvédelmi program áttanulmányozása,
- a célkitűzések megvalósulásának vizsgálata a felelősök információi és egyéb források alapján,
- a határidők optimalizálása, igény szerint új célok kitűzése. A több területet átfogó feladatok elvégzésénél fontos tényező a kommunikáció, a feladatmegosztás és az együttműködés.

1.2. Vonatkozó jogszabályok

A Települési Környezetvédelmi Program, illetve felülvizsgálata az alábbi törvények és végrehajtási rendeleteik előírásainak figyelembevételével készült:

- 1995. évi LIII. törvény a környezet védelmének általános szabályairól
- 1995. évi LVII. törvény a vízgazdálkodásról
- 1996. évi XXI. törvény a területfejlesztésről és a területrendezésről
- 1996. évi LIII. törvény a természet védelméről
- 2009. évi XXXVII. törvény az erdőről és az erdő védelméről és az erdőgazdálkodásról
- 1997. évi LXXVIII. törvény az épített környezet alakításáról és védelméről
- 2012. évi CLXXXV. törvény a hulladékról
- Helyi Önkormányzati rendeletek

2. Paks Város Környezetvédelmi Programja végrehajtásának értékelése

A 2011-ben rögzített megállapítások és környezetvédelmi programfeladatok végrehajtásának értékelését a következőkben végezzük el.

A program felülvizsgálata során a továbbiakban az egyes fejezetek szerkezetében térünk ki a 2011. óta történt változásokra, a feltétlen megemlítendő, eddig elért fejlesztési eredményekre, újabb problémákra, illetve a megfogalmazott célok esetleges módosítására, ártértékelésére.

A 2011-2016-os Települési Környezetvédelmi Program értékelése

A 2011-es Települési Környezetvédelmi Program, harmadik fejezetében részletezve van a terület bemutatása, illetve környezeti állapotfelmérése. A felülvizsgálati dokumentumban ezek újbóli kifejtésére nincs szükség, mivel az elmúlt 3 évben nem következett be jelentős változás. A következőkben ismertetjük azt, hogy a 2011-es programban felvázolt, a tervek szerint 2016-ig teljesítendő feladatok közül melyik milyen mértékben valósult meg a felülvizsgálat idejére, 2014. év végére, illetve ennek fényében melyek az újabb feladatok 2016-os határidőig.

Paks a környezeti állapot fenntartásával és javításával célként tűzi ki a rendezett településképp kialakítását, a védett és védelmet érdemlő természeti értékek megóvását, esztétikus táj, gondozott közterületek létrehozását, a műemlékek megőrzését, egészséges életmódot, hosszú életet lehetővé tevő körülmények megteremtését.

A lokális környezeti problémák megoldása, mérséklése mellett megelőzőként a lakosság szemléletében a környezettudatosság kialakítására, megerősítésére törekszik.

A Környezetvédelmi Program (2011-2016) programpontjait a felülvizsgálati anyagban vastagon, dőlt betűvel szerepeltetjük.

2.1. A környezeti elemek célállapota, a célállapot elérése eszközeinek bemutatása, intézkedési programjavaslatok

2.1.1. Levegőminőség (Környezetvédelmi Program VI. fejezet 2.1. pont)

Közlekedési emissziók csökkenése

A közlekedési emissziók csökkenése az országos és térségi közlekedési struktúra fejlesztésével érhető el, így a belterületek is megóvhatók az átmenő forgalomtól. A belső úthálózatok karbantartása, és a parkolási gondok enyhítése fontos feladat. A város szélén található (külső település részeknél) még szilárd burkolattal el nem látott útvonalak pormentesítését is el kell végezni.

Végrehajtás: 2014-re az Önkormányzat felújította a Dózsa György utca körforgalmi csomópont és Kereszt utca közötti szakaszt és kiépítette a kerékpárút-hálózat egy részét is.

További feladat, javaslat: Ennek a programnak részeként kell megépíteni az elkerülő külső gyűrűt legalább a Fehérvári út és a Gesztenyés utca között, ezzel a Kereszt utca és a Dózsa György út terhelése csökkenne. A beruházás előkészítését mielőbb meg kell kezdeni, a középtávú kivitelezés érdekében.

Felelős: Polgármester

Határidő: folyamatos

A távfűtés fenntartása és korszerűsítése

Végrehajtás: A távfűtő rendszer folyamatos karbantartását és az állagmegóvást a városban a Dunacenter Therm Kft. végzi.

További feladat: A rendszer karbantartását szükség szerint a jövőben is elvégzik. A szolgáltató a közeljövőben nem tervez fejlesztést. A fentiekkel kapcsolatban nincs további javaslat.

Felelős: Polgármester, Dunacenter Therm Kft.

Határidő: folyamatos

A megújuló energiaforrásokat és a földgázellátó rendszerre való rákötéseket a lakossági energiaellátásban előnyben kell részesíteni

Különösen a környezeti elemek (nap, föld, szél, stb.) hasznosítása kiemelt jelentőségű, hiszen így fosszilis energiahordozók szabadulnak fel. Megjegyezzük, hogy a gazdasági környezet szereplői sem kezelik kellő súllyal a kérdést.

Paks és a környékbeli települések földgázhálózatával kapcsolatos adatok.

Város	2011.12.31. (km)	2013.12.31. (km)	Becsült fogyasztási helyek száma (db)
Paks	135,7	135,9	4100
Biritó	10,8	10,8	30
Dunakömlőd	10,8	10,8	280
Gyapa	7,8	7,8	50
Csámpa	0,0	3,2	Nincs fogyasztó

Végrehajtás: 2012. január 1-je óta a mai napig 120 új fogyasztó került a rendszerbe.

Csámpa településrész 2012-ben lett földgázzal ellátva, valamint ugyanitt nyomásszabályzó állomást telepítettek, 2014. év végéig fogyasztó nem lett bekapcsolva.

Mivel a nyilvántartás az elosztó földgázvezetékét tartja nyilván, ezért a lakossági telítettség adat nem áll rendelkezésre.

(Forrás: E.ON Dél-dunántúli Gázhálózati Zrt. (H-7626 Pécs, Búza tér 8/a))

A 2014. év végéig a megújuló energiaforrások hasznosítását és elterjedését különféle ismeretterjesztő programokkal támogatta az Önkormányzat.

2014-ben a következő közintézményekre került fel napelem:

Polgármesteri Hivatal, Csengey Dénes Kulturális Központ, Napsugár óvoda 4 tagintézménye (Eötvös utcai tagóvoda, Munkácsy utcai tagóvoda, Vörösmarty utcai tagóvoda, Dunakömlődi tagóvoda), Benedek Elek óvoda 3 tagintézménye (Kishegyi úti tagóvoda, Mesevár tagóvoda, Hétszínvirág tagóvoda)

Az önkormányzati Deák-ház geotermikus energia használatának kivitelezése is elindult, amelynek várható befejezése 2015. április 30.

További feladatok: Ez a célfeladat továbbra is szerepel a programban, mert a megújuló energiaforrások használatának népszerűsítése szükséges a fenntarthatósághoz.

Felelős: Polgármester

Határidő: folyamatos

Allergén növények (parlagfű) visszaszorítási program fenntartása

Végrehajtás: Az allergén növények (parlagfű) visszaszorítása érdekében elindított programot a megfelelő színvonalon hajtották végre.

További feladatok: Az allergén növények irtását továbbra is folyamatosan végezni kell, így az önkormányzat javasolja a program folytatását. A parlagfű visszaszorításáról a 12/1994. (IV.24.) önkormányzati rendelet intézkedik.

Felelős: Polgármester, DC Dunakom Plusz Kft.

Határidő: folyamatos

A város belterületén a levegőminőség állapotára vonatkozó vizsgálatok végzése a településfejlesztési döntések (pl. közlekedésfejlesztés, stb.) megalapozása érdekében

A város környezeti levegőminőségi állapotának a jelenlegi terhelési szinten tartása, illetve javítása a levegőminőségi határértékek figyelembe vételével. A környezeti levegőminőségi állapot értékelése alapján kedvező Paks város levegőminősége, ennek jelentős környezet-egészségügyi szerepe miatt megőrzéséről kiemelten kell gondoskodni.

Végrehajtás:

A Környezetvédelmi Programban javaslatként vetették fel a levegőminőség monitorozásával kapcsolatos probléma megoldását, mert jelenleg nem áll a város számára sem rendszeres, sem időszakos monitoring eredmény a levegőminőségi állapotra, a kén-dioxid és a nitrogén-dioxid koncentrációkra vonatkozóan.

Csak közvetett módon értékelhető a város környezetterhelése, amit Szekszárd város mérési adataiból következtetnek ki, ahol a legközelebbi állandó mérőműszereket helyezték el. Paks környezeti levegőminőségét az Országos Légszennyezettségi Mérőhálózat (OLM) manuális mérőhálózatának műszerei ellenőrzik. Az OLM keretében azonban csak ülepedő por kerül regisztrálásra. Korábban 5, majd 3, jelenleg – 2007. óta - 2 mérőponton (Paks, Kishegyi u. 20., 5120/1 hrsz. (Óvoda) és Paks, Deák F. u. 4. sz., 1021 hrsz. a Deák-ház) történnek a mérések.

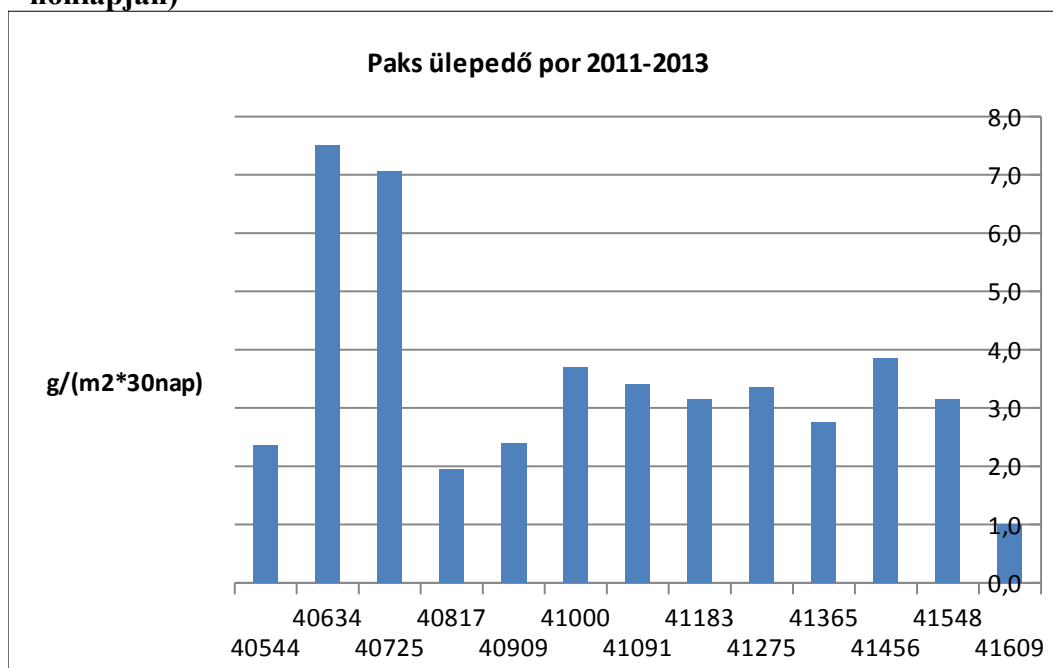
A 2011-2013. évek mérési eredményit az 1. táblázat mutatja.

1. táblázat: Paks belterületén, manuális módon mért ülepedő por 2011-2013. években

	Kishegyi u. 20. 5120/1 hrsz. [g/(m ² *30nap)]	Deák F. u. 4. 1021 hrsz. [g/(m ² *30nap)]	átlag [g/(m ² *30nap)]
2011.01.01	3,5	1,2	2,4
2011.04.01	8,1	6,9	7,5
2011.07.01	5,5	8,6	7,1
2011.10.01	1,9	2,0	2,0
2012.01.01	1,5	3,3	2,4
2012.04.01	4,2	3,2	3,7
2012.07.01	2,8	4,0	3,4
2012.10.01	2,6	3,7	3,2
2013.01.01	1,5	5,2	3,4
2013.04.01	2,5	3,0	2,8
2013.07.01	3,3	4,4	3,9
2013.10.01	2,3	4,0	3,2
2013.12.01	1,0	1,0	1,0

(Forrás: <http://www.kvvm.hu/olm/>)

1. ábra: Paks belterületén, manuális módon mért ülepedő por értékeinek átlaga 2011-2013. években (a 2014 évi adatok még nem jelentek meg a hatóság honlapján)

(Forrás: <http://www.kvvm.hu/olm/>)

További feladatok, javaslat:

Mivel a város számára nem állnak rendelkezésre objektív adatok a levegőterheltségi szinttel kapcsolatban, ezért javasoljuk a közlekedéssel és a fűtéssel kapcsolatos legfontosabb légszennyező komponensek mérését. A jelenlegi fűtéstechnikai „negatív” változások

(gázfűtésről vegyes –és fatüzelésre való átállás) nagyobb környezeti terhelést okoznak. A gépkocsi forgalom növekedése (ezen belül a gépkocsik átlagéletkorának növekedése) szintén markánsan növeli a levegőterheltségi szintet.

A mérés lehetővé tenné a város adott időszakban történő, levegőterheltségi állapotának bemutatását. A hasonló adottságú városok (lakosság létszáma, népsűrűség, közlekedési infrastruktúra, fűtéstechikai megoldások, stb.) számára indokolt az imisszió mérése a kritikus terheltségi pontokon, a fő terhelési komponensekre. Ezeknek a vizsgálatoknak a minősége megköveteli az OLM-ben (Országos Légszennyezettségi Mérőhálózat) használt minimumkomponens számot (NO/NO_x, O₃, SO₂, CO és szállópor PM₁₀).

Műszaki tartalom:

- 1.) Az Önkormányzat képviselőjével közösen 4 db mérőpont kijelölése (Paks területén) a 6/2011. (I.14.) VM rendelet előírásainak figyelembevételével, a helyi adottságok függvényében. Mérési terv készítése, mérőhely dokumentálása.
- 2.) Mérési feladatok (akkreditált mintavételek és mérések)
  - 3 db mérőponton (közlekedési) a környezeti levegő NO/NO_x, O₃ és szállópor PM₁₀ frakciójának meghatározása egyenként 1x24 óra/mérőpont folyamatos méréssel (folyamatos átállással),
  - 1 db mérőponton (családi házas övezetben, lakossági/háttér) a környezeti levegő NO/NO_x, O₃, SO₂, CO és szállópor PM₁₀ frakciójának meghatározása egyenként 1x24 óra/mérőpont folyamatos méréssel (folyamatos átállással).

A folyamatos mérésekkel egyidejűleg meteorológiai paraméterek (szélsebesség, szélirány, léghőmérséklet, páratartalom, légnyomás) mérése.

A mérések az Önkormányzattal egyeztetett fűtési-nem fűtési időszakban történének, 4-4 mérési nap/időszak bontásban (a teljes mérési ciklus **8 nap**).

- 3.) Vizsgálati Jegyzőkönyv készítése, a mérési eredmények órás és 24 órás átlagainak megadása táblázatos formában, mérési eredmények összehasonlítása a 4/2011. (I. 14.) VM rendeletben előírt egészségügyi határérték és tervezési irányérték alapján.

A 2014. 12. 31-ig érvényes árajánlat alapján a teljes mérés költsége 885 000.- Ft + Áfa.

Felelős: Polgármester, Jegyző

Határidő: 2016. december 31.

2.1.2. Vizek védelme (Környezetvédelmi Program VI. fejezet 2.2. pont)

Víz nélkül nincs élet. A környezetvédelem egyik legfontosabb feladata tehát a víz védelme. A vizek mennyiségi és minőségi védelmét, valamint a fenntartható vízkészlet-gazdálkodást biztosítanunk szükséges, és az esetleges károsodásokat meg kell előzni. A lakosság tájékoztatása nem mindig megfelelő, ösztönözni kell a vízbázisok védelmére, a takarékos vízhasználatokra, a szennyvízgyűjtés, -elvezetés, -tisztítás fontosságára, a vízi környezet megóvására. A vizek védelme érdekében a követelményeket maradéktalanul teljesíteni kell.

A paksi vízbázis területén 14 db, a dunakömlödi vízbázis területén 3 db megfigyelőkút létesítésére került sor 2014 első félévében. A monitoring rendszer feladata Paks és Dunakömlőd vízbázisok minőségi és mennyiségi védelmének biztosítása.

A KEOP-2.2.3/A/09-11-2011-0007 azonosító számú üzemelő vízbázisok diagnosztikai vizsgálata című pályázaton a Paks és Dunakömlőd területén üzemelő sérülékeny vízbázisok elvégzendő diagnosztikai és vízbázisvédelmi munkák megvalósításához a monitoring rendszer kialakítása megtörtént.

A vizek védelme érdekében a szennyvízcsatorna-hálózat és a városi szennyvíztisztító telep műszaki színvonalának fenntartása és a szennyvíztisztító telep korszerűsítési feladatainak elvégzése

Végrehajtás: A vizek védelme érdekében a szennyvízcsatorna-hálózat és a városi szennyvíztisztító telep műszaki színvonalának fenntartását már a költségvetéssel összhangban végrehajtottak. A továbbiakban a legfontosabb feladat a szennyvízcsatorna-hálózat és a városi szennyvíztisztító telep műszaki színvonalának fenntartása lett. 2014-ben elkészült a szennyvíztisztító telep rekonstrukciója, a 6 hónapos próbaüzem 2015. 02. 21-ig tart. A városi szennyvíztisztító telepen teljesen új műtárgysor készült. A technológia fejlesztéseként megnőtt a biológiai tápanyag (szerves anyag) eltávolítás aránya (foszfor, nitrogén) a biológiai tisztítás kapacitásának növelésével. A programpont megvalósult.

További feladatok: A vizek védelme érdekében a legfontosabb feladat a szennyvízcsatorna-hálózat és a városi szennyvíztisztító telep műszaki színvonalának fenntartása.

Mivel Paks külső településrészein még nem teljes a csatornázottság, ezért szorgalmazni kell a további rákötéseket, ezzel az egész városra kiterjedő csatornázottság létrehozását.

Felelős: Polgármester, Mezőföldi Regionális Víziközmű Kft.

Határidő: folyamatos

A szennyvíziszapok és települési zöld hulladékok komposztálásának megoldása

Javasolt a környezetvédelmi célfeladat szétválasztása a zöldhulladékok és szennyvíziszapok vonatkozásában és így a felelősségi kör is árnyaltabb lehet.

Zöldhulladékok komposztálása, a hulladékgazdálkodási terv szerint való megvalósítása

Végrehajtás: A hulladékgazdálkodási terv szerint 2014-re megvalósult. A működő miniprojekt részeként a hulladékkezelő központban kiosztották a lakosságnak a komposztládákat. A programot teljesült, további megoldandó feladat nincs.

További feladatok: A zöldhulladékok komposztálásának népszerűsítése, hogy a 2016-ra előírt, lerakótól történő szerves hulladék eltérítés és szelektív vállalás teljesüljön.

Felelős: Polgármester, Paksi Hulladékgazdálkodási Nonprofit Kft.

Határidő: folyamatos

A szennyvíziszapok ártalmatlanítása, hasznosítása a szennyvíztelep rekonstrukciós terveinek megfelelően

Végrehajtás: A szennyvíztelep rekonstrukciós tervei során önálló víztelenített iszapkezelési technológia került kidolgozásra és engedélyezésre (komposztálás).

2014. év végére a szennyvíziszap komposztálás a szennyvíztelep rekonstrukciójával együtt megvalósult, a hulladék-komposztálás szintén elindult. Jelenleg a telephelyen szalmás komposztálás történik. A komposztanyag mezőgazdasági területre történő kihelyezésére engedéllyel rendelkeznek.

A szennyvízcsatornával kiépített területeken a rácsatlakozások jelentős arányban megtörténtek. A talajterhelési díjról szóló helyi rendelet a további rákötéseket kényszeríti ki.

További feladat: A szennyvízcsatornával kiépített területeken a rácsatlakozások szorgalmazása, kikényszerítése.

Felelős: Polgármester, Mezőföldi Regionális Víziközmű Kft.

Határidő: folyamatos

2.1.3. A föld (talaj) védelme (Környezetvédelmi Program VI. fejezet 2.3. pont)

A föld felszíni (talaj stb.) és felszín alatti rétegeit (kőzetek, ásványok) jelentőségüknél fogva meg kell óvni a káros hatásoktól. A talaj öntisztító, átmeneti tározó (pufferoló) képességével jelentősen hozzájárul a környezetet érő terhelés csökkentéséhez, így a felszín alatti vizek védelméhez.

Az emberi tevékenységek elsősorban a természetes talajdegradációs folyamatokat erősítik azáltal, hogy általában nem a természetes adottságoknak megfelelő művelési ágakat és módszereket alkalmaznak a mezőgazdaságban. A legjelentősebb problémák a defláció és a savasodás. Ezek megakadályozására javasolt a mezőgazdasági területek növényborításának növelése, a tarlómaradványok helyben történő felhasználása és másodvetések alkalmazása. A műtrágya és egyéb kemikáliák használata során figyelembe kell venni azok környezetromboló hatásait. Ennek megfelelően a településen a talajterhelés mértékét minimalizálni kell.

A folyamatban lévő kármentesítési feladatok és monitorozások végrehajtásáról tájékoztató

Végrehajtás: A korábbi káresemények felszámolásra kerültek, jelenleg nincs információ haváriáról.

További feladat: A programpont eddig megfelelően teljesült, a továbbiakban is szükséges a tájékoztató fenntartása és az esetleges újabb káresemények felszámolása és monitorozása.

Felelős: Polgármester

Határidő: folyamatos

A nitrátérzékeny területekre tekintettel a „helyes mezőgazdasági gyakorlat” szabályainak betartása, betartatása

Végrehajtás: 2011. óta figyelemmel kísérték a trágyakihelyezéseket, amely így kedvező irányban változott.

További feladat: A lakossági állattartásból eredő híg- és szilárdtrágya elhelyezés továbbra is időnként problémát jelent, ezért ellenőrzések szükségesek a jövőben.

Felelős: Jegyző.

Határidő: folyamatos

Állattartási rendelet korszerűsítése, betartása, betartatása

Végrehajtás: 2012-ben az állattartási övezetek rendeletből való törlése a magasabb szintű jogszabályok miatt megtörtént. A védőtávolságok a Helyi Építési Szabályzatba beépítésre kerültek.

2014-ben a Pannon Natura Kft felülvizsgálta a 29/2012. (X.19.) önkormányzati rendeletet és a magasabb szintű jogszabályoknak való megfelelését.

További feladat: Az állattartási gyakorlat, illetve annak változása alapján azonban ismételten jelentkeznek lakossági panaszok. Szükséges az állattartási szabályok betartásának ellenőrzése.

Felelős: Jegyző.

Határidő: folyamatos

2.2. A települési és épített környezet célállapotának meghatározása, a célállapot elérése eszközeinek bemutatásával, intézkedési programjavaslatokkal (Környezetvédelmi Program VI. fejezet 3. pont)

„A település az ember életének közvetlen élettere. A településen a környezeti hatások integrálódnak, összegzetten jelennek meg, természetesen a települési sajátosságoknak megfelelően. A természeti és az épített környezet megóvása a rövidtávú környezetvédelmi feladatok mellett a város fejlődése szempontjából stratégiai jelentőségű, hosszútávra vonatkozó előrelátást feltételez. Ezeket a célokat a meglévő központi szabályozás és eszközök igénybevétele feltételezve, döntően helyi (települési szintű erőforrásokra alapozottan) közösségi összefogásával lehet megvalósítani. A települési önkormányzat a jelenlegi szabályozás alapján megfelelő önállósággal rendelkezik a város-fejlesztési és rendezési programjának, terveinek, fejlesztési koncepcióinak és stratégiájának kidolgozásához és végrehajtásához. A települési környezet védelme érdekében biztosítani kell a környezet tervszerű, rendeltetésszerű, higiénikus és esztétikus kialakítását, fejlesztését és védelmét, a környezetminőség megtartását, javítását.” (Környezetvédelmi Program)

Az Önkormányzat rendelkezik a város működtetéséhez és fejlesztéséhez szükséges dokumentumokkal:

- Településszerkezeti Terv (teljes felülvizsgálata folyamatban van)
- Helyi Építési Szabályzat (teljes felülvizsgálata folyamatban van)

- Szabályozási Terv (teljes felülvizsgálata folyamatban van)
- Integrált Városfejlesztési Stratégia (Integrált Településfejlesztési Stratégia készítése folyamatban van)
- Önkormányzati rendeletek
(többek között a parlagfű visszaszorításáról szóló 12/1994. (IV.24.); az állattartásról szóló 29/2012. (X.19.); az épített értékek helyi védelméről szóló 29/2008. (XII.17.) és a hulladékokkal kapcsolatos tevékenységekről, továbbá a hulladékgazdálkodási közszolgáltatásról szóló 16/2014. (V.24.) önkormányzati rendelet)
- Települési Környezetvédelmi Program (2011-2016), stb.

Paks Város Önkormányzata a hagyományos technológiával épült lakások tulajdonosai, tulajdonosi közösségei energia-megtakarítást eredményező beruházásainak önkormányzati támogatásáról szóló 6/2014. (III.15.) rendeletben és az iparosított technológiával épült lakóházak tulajdonosi közössége, a lakások tulajdonosai energia-megtakarítást eredményező beruházásainak önkormányzati támogatásáról szóló 7/2014. (III.15.) rendeletben foglaltak szerint támogatja Paks város közigazgatási területén lévő lakóépületeket.

Hagyományos épületek (családi ház és téglalakás) esetében

- 2011. évi pályázat keretében: 95 db
- 2012. évi pályázat keretében: 299 db
- 2013. évi pályázat keretében: 163 db
- 2014. évi pályázat keretében: 154 db

Panel lakások esetében

- 2012. évi pályázat keretében: 243 db
- 2013. évi pályázat keretében: 195 db
- 2014. évi pályázat keretében: 47 db lakás felújítása valósult meg.

További feladat: A város fejlesztése, egyre rendezettebbé, élhetőbbé, zöldebbé tétele folyamatos feladatot jelent, hogy az újabb igényeknek megfelelhessen. Továbbra is szükséges az energia-takarékossági beruházások támogatása a régi építésű ingatlanoknál.

Felelős: Polgármester

Határidő: folyamatos

Infrastruktúra hálózatok fenntartása és továbbfejlesztése

Végrehajtás: Az infrastruktúrahálózat fenntartásával és továbbfejlesztésével kapcsolatos tervek a költségvetéssel összhangban megvalósultak.

Paks városban 2011. óta több beruházás is megvalósult. A felújításokkal kapcsolatos beruházások egy része a következők voltak:

2011-ben:

- Öreghegy u. és Wiedemann gyalogos összekötése
- Szabó E. u. Újtemplom u. közötti tömbbelső rehabilitáció
- Béke u. 96 és a híd között útkorrekció,
- játszótérbővítés, felújítás: 1 db játszótér bővítése (új játszóeszközök elhelyezése)

Összesen 135 450 000 Ft.

2012-ben:

- Toldi M.u. II.ü. burkolat nélküli szakaszán útépités
- 2 db utca útfelújítás
- Újtemplom u.-Kodály Z. u. közötti tömb. rehab.
- játszótérbővítés, felújítás: 2 db játszótér bővítése (új játszóeszközök elhelyezése)

Összesen 349 050 000 Ft.

2013-ban:

- 3 db utca felújítás
- Dunakömlődi préházsonon útépités
- Cseresznyési bekötőút felújítás
- Csámpa kerékpárút építés
- játszótérbővítés, felújítás: 2 db szabadtéri fitness játszótér építése

Összesen 434 850 000 Ft.

2014-ben:

- Arany J. –Öreghegy között szervízút átépítés
- Fenyves utca Büfé - Gesztenyés közötti szakasz felújítás
- 7db utca útfelújítás
- Táncsics utca 6-tól rendelőig szakasz felújítás

Összesen 310 400 000 Ft.

További tervezett felújítások:

- Vácika út építés
- Szedres u. tömbbelső felújítás
- Gesztenyés u. Ifjúság-Kishegyi u. közötti szakasz felújítás

- 3 db utca burkolat felújítás

Térfigyelő kamerarendszer

A 2011. augusztus 26-án átadott térfigyelő kamera-rendszert 2013-ban bővítették. Azóta tizenhat helyszínen 26 kamera alkotja Paks város új térfigyelő rendszertét. Az üzembe helyezett kamerák megfelelnek a mai kor elvárásainak. Az önkormányzat által finanszírozott beruházás a Paksi Rendőrkapitányság szakmai véleménye alapján valósult meg. A rendszer központja a Paksi Rendőrkapitányság ügyeletén található, ahol csak az arra jogosult személyek kezelhetik a kamerákat. A felvételeket öt munkanapig tárolják, s ha szükséges, akkor vissza tudják keresni az adatokat.

A rögzített kamerákat a FIX, a mozgathatóakat a DOM szó jelöli.

A kamerák az alábbi helyszíneken találhatóak:

- 01. Rókus utca – Deák Ferenc utca – 6-os út kereszteződés – FIX-FIX
- 02. Kossuth utca – Dózsa György út kereszteződés – DOM
- 03. Kereszt utca – Dózsa György út kereszteződés – FIX-FIX
- 04. Fehérvári út – Toldi Miklós utca kereszteződés – DOM-FIX
- 05. Táncsics Mihály utca körforgalom – DOM
- 06. Kishegyi út – Építők útja kereszteződés – DOM
- 07. Kölesdi út – Tolnai út kereszteződés – FIX-FIX
- 08. Kölesdi út – Elkerülő út kereszteződés – FIX-FIX
- 09. Buszpályaudvar (Táncsics utca) – DOM-FIX
- 10. Kishegyi utca – Gesztenyés utca kereszteződése (ASE csarnok) – DOM-FIX
- 11. Elkerülő út – 6. számú főközlekedési út kereszteződése (volt Opel telephely) – FIX-FIX
- 12. Kishegyi utca – Újtemplom utca kereszteződése – DOM
- 13. Zsíros köz – ESZI csarnok – DOM
- 14. Barátság u. – DOM
- 15. Szentháromság tér – Deák F. utca kereszteződése – FIX-FIX
- 16. Pollack M. utca – Gesztenyés utca kereszteződése – FIX-FIX

További feladat: A programpont megtartása a továbbiakban is szükséges. A város fejlődésével összhangban szükséges az infrastruktúra-hálózat fenntartása, karbantartása, fejlesztése és rendszeres ellenőrzése annak, hogy az újabb igényeknek megfelel-e.

Felelős: Polgármester.

Határidő: folyamatos

Településrendezési tervek (szerkezeti és szabályozási) folyamatos karbantartása

Végrehajtás: 2011-ben a településrendezési tervek igény szerinti felülvizsgálatai megtörténtek.

További feladat: A feladat a továbbiakban is a programban marad, folyamatosan módosulnak az újabb igényeknek megfelelően. A teljes felülvizsgálat folyamatban van.

Felelős: Polgármester

Határidő: folyamatos

A környezetvédelmi, természetvédelmi és vízügyi témakörű önkormányzati rendeletek hatályos jogszabályoknak megfelelő karbantartása

Végrehajtás: Paks városban megvalósultak közterületi növényültetés kapcsolatos beruházások:

- 2011-ben díszfa ültetés 100 db, díszcserje ültetés 3500 db
- 2012-ben díszfa ültetés 350 db, díszcserje ültetés 3900 db
- 2013-ban díszfa ültetés 150 db, díszcserje ültetés 2300 db
- 2014-ben díszfa ültetés 154 db, díszcserje ültetés 4962 db

Jelenleg Paks közterületi zöldfelületein a leggyakrabban alkalmazott növényfajok az alábbiak:

Díszfák:

1. Mezei juhar (*Acer campestre*)
2. Korai juhar (*Acer platanoides*)
3. Hegyi juhar (*Acer pseudoplatanus*)
4. Közöséges gyertyán (*Carpinus betulus*)
5. Gömbkőris (*Fraxinus ornus* Mecsek)
6. Virágos kőris (*Fraxinus ornus*)
7. Közöséges platán (*Platanus acerifolia*)
8. Ezüst hárs (*Tilia tomentosa*)
9. Kocsányos tölgy (*Quercus robur*)

Díszcserjék:

1. Télizöld fagyal (*Ligustrum ovalifolium*)
2. Svéd madárbirs (*Cotoneaster dammeri* 'Skogholm')
3. Teltvirágú gyöngyvirágcsereje (*Deutzia x hybrida*)

4. Mályvacserje (*Hibiscus syriacus*)
5. Közönséges levendula (*Lavandula angustifolia*)
6. Örökzöld mirtuszllonc (*Lonicera nitida* 'Maigrün')
7. Közönséges illatos jezsámen (*Philadelphus coronarius*)
8. Kerti gyöngyvessző (*Spiraea vanhouttei*)
9. Közönséges orgona (*Syringa vulgaris*)
10. Hóbogyó (*Symphoricarpos albus*)
11. Labdarózsa (*Viburnum opulus* 'Roseum')

További feladat: A jövőben ki kell dolgozni az önálló zöldfelület-gazdálkodási szabályozást. A jelentős közcélú zöldfelület kezelése és fenntartása továbbra is kiemelt feladat.

Az avar és kerti hulladékok égetésével kapcsolatos rendeletet is javasolt elkészíteni.

Felelős: Jegyző

Határidő: folyamatos

Végrehajtás: Rendeletalkotásra az Önkormányzatnak a következő jogszabályok alapján van módja.

Felhatalmazások a rendeletalkotásra:

- A rendelet alkotásra az Alaptörvény 32. cikk (1) bekezdés a) pontja ad felhatalmazást.

A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXX törvény 13. § (1) bekezdése a helyi közügyek valamint a helyben biztosítható közfeladatok körében ellátandó helyi önkormányzati feladatok felsorolását tartalmazza, ezek közül az 5. pont a „környezet-egészségügy (köztisztaság, települési környezet tisztaságának biztosítása, rovar –és rágcsáló irtás)”, míg a 11. pont a „helyi környezet és természetvédelem, vízgazdálkodás, vízkárelhárítás” fogalomkörével foglalkozik.

Az országos településrendezési és építési követelményekről szóló 253/1997. (XII.20.) Kormányrendelet 9. §-a rendelkezik az alábbiakról: A helyi építési szabályzatban gondoskodni kell a település igazgatási területén a klimatikus viszonyok megőrzése, javítása érdekében a telkek növényzettel fedett részéből, a zöldterületekből és az erdőkből álló egységes és összefüggő zöldfelületi rendszer kialakításáról, valamint az épített környezet alaktani és helyi éghajlati jellegét meghatározó elemeinek a megőrzéséről.

Ugyanezen kormányrendelet 27. §-a a zöldterülettel összefüggő szabályokat tartalmazza.

- 1995. évi LIII. törvény IV. fejezet

A környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvényben a IV. fejezet rendelkezik a helyi önkormányzatok környezetvédelmi feladatairól, melynek 48. § (4) bekezdés b) pontja szerint a települési önkormányzat képviselő-testületének hatáskörébe tartozik: b) a háztartási tevékenységgel okozott légszennyezésre vonatkozó egyes sajátos, valamint az avar és kerti hulladék égetésére vonatkozó szabályok rendelettel történő megállapítása.

Védett területek és építmények védelmének a biztosítása

Végrehajtás: Az épített értékek helyi védelméről a 29/2008. (XII.17.) önkormányzati rendelet szól. Paks Város Önkormányzata a védett épületek felújításának támogatási rendszeréről szóló 31/2008. (XII.17.) rendeletben foglaltak szerint gondoskodik a védett épületek felújításának támogatásáról.

Ennek keretében az alábbi épületek újultak meg önkormányzati támogatással:

2011. évi pályázat keretében: Paks, Dózsa György utca 18. helyi védelem alatt álló épület

2012. évi pályázat keretében: Paks, Dózsa György u 20. helyi védelem alatt álló üzletház

2013. évi pályázat keretében: Paks, Dózsa György u. 40. helyi védelem alatt álló üzletház

Paks, Dózsa György u. 29. helyi védelem alatt álló üzletház

Paks, Dózsa György u. 41. helyi védelem alatt álló lakóépület

2014. évi pályázat keretében: Paks, Dózsa György u. 10. helyi védelem alatt álló társasház

További feladat: A programpont megtartása szükséges a további védelem biztosítása érdekében.

Felelős: Polgármester

Határidő: folyamatos

2.3. A természetvédelem célállapotának meghatározása, a célállapot elérése eszközeinek bemutatásával, intézkedési programjavaslatokkal (Környezetvédelmi Program VI. fejezet 4. pont)

A település és a környező táj kapcsolata rendkívül sokrétű. Ökológiai és környezetvédelmi szempontból a települések környezetében lévő táj azon elemei a legfontosabbak, amelyek a települések helyi klímájára, átszellőzésére, növényzetére, felszíni és felszín alatti vizeinek minőségére hatással vannak. A tájelemek változásai a települési környezet minőségére

kedvező, vagy kedvezőtlen hatással lehetnek. A védendő szempontok hangsúlyozása ma is helytálló.

A táj- és természetvédelmet érintő új jogszabályok és területi lehatárolások alapján a helyi rendeletek és szabályozási terv korszerűsítése

Végrehajtás: A táj- és természetvédelmet érintő új jogszabályok a helyi rendeleti szabályozás alapját képezik, korszerűsítésük megtörtént.

2014-ben a Pannon Natura Kft. felülvizsgálta a 30/2008. (XII.17.) önkormányzati rendeletet és a magasabb szintű jogszabályoknak való megfelelését.

További feladatok: A programpont megtartása továbbra is szükséges.

Felelős: Polgármester, Jegyző

Határidő: folyamatos

2.4. Önállóan kezelt hatótényezők célállapotának meghatározása, a célállapot elérése eszközeinek bemutatásával, intézkedési programjavaslatokkal (Környezetvédelmi Program VI. fejezet 5. pont)

2.4.1. Hulladékgazdálkodás (Környezetvédelmi Program VI. fejezet 5.1. pont)

A Környezetvédelmi Programban szereplő eredeti programpontok nem mindegyike illeszthető be a megvalósult hulladékgazdálkodási rendszerbe, ezért ezen programpontok törlése szükséges, helyettük a rendszer elemeit és a velük kapcsolatos feladatokat részletezzük.

Paks város hulladékgazdálkodásával kapcsolatban a Paks és Környéke Hulladékgazdálkodási Önkormányzati Társulás KEOP-program keretében valósította meg a Paks és Térsége Hulladékgazdálkodási Rendszert.

Az Önkormányzat kérésére a Paksi Hulladékgazdálkodási Nonprofit Kft., és a DC Dunakom Plusz Kft. munkatársaival történt 2014. októberi egyeztetés és írásos anyagaik alapján a fenti fejezetet átdolgoztuk, mert a Települési Környezetvédelmi Programban (TKP-ben) lévő anyag módosításokra és kiegészítésekre szorul.

Az aktuális jogszabályok felülvizsgálata során megállapítottuk, hogy a Települési Hulladékgazdálkodási terv készítésére jogszabály szerint a továbbiakban az Önkormányzat nem kötelezett.

Javaslat: az Önkormányzat hulladékgazdálkodásával kapcsolatos aktuális és jövőbeni változásokat a következő Környezetvédelmi Programba be kell építeni.

A hulladékgazdálkodás változásai

A KEOP-1.1.1/2F/09-2011-003. azonosítószámú pályázat keretében, a Paks és Környéke Hulladékgazdálkodási Önkormányzati Társulás által megvalósított Paks és térsége hulladékgazdálkodási rendszer 2013. január 2-án kezdte meg a működését – melyből az első 2 hónap volt a próbaüzem. A rendszert a Paksi Hulladékgazdálkodási Nonprofit Kft. üzemelteti, mint önkormányzat által kijelölt közszolgáltató. A Kft. többségi tulajdonosa Paks Város Önkormányzata, kisebb részben a Társulás. A Kft. összesen 7 településen (Bölcske, Gerjen, Györköny, Madocsa, Nagydorog, Paks és Pusztahencse) végzi a hulladékgazdálkodási közszolgáltatási feladatokat.

A hulladékgazdálkodási rendszer magában foglalja a gyűjtési rendszer és egy hulladékkezelő telep üzemeltetését.

Gyűjtési rendszer:

Házhoz menő gyűjtés:

- Háztartási és háztartásihoz hasonló vegyes hulladékok hetente legalább 1 alkalommal
- Háztartási és háztartásihoz hasonló szelektíven gyűjtött csomagolási műanyag, papír, fém és kompozit hulladékok kéthetente 1 alkalommal *(a természetes személy ingatlanhasználók szelektív gyűjtéshez térítésmentesen kaptak használatra ingatlanonként 1-1 db kékfedelű 120 literes műanyag gyűjtőedényt)*
- Márciustól novemberig biológiailag lebomló hulladékok négyhetente 1 alkalommal *(évente összesen minimum 8 alkalom)*
- Lomtalanítás évente 1 alkalommal

Gyűjtőszigetes:

- Háztartási és háztartásihoz hasonló csomagolási üveg hulladékok

Hulladékátvétel a hulladékkezelő telepen:

- IPPC engedély szerinti hulladékok előkezelésre és lerakásra történő átvétele

- IPPC engedély szerinti hulladékok technológiai célú hasznosításra történő átvétele
- Biológiailag lebomló hulladékok átvétele a komposztáló telepen
- IPPC engedély szerinti hulladékok hulladékgyűjtő udvaron történő gyűjtése

Hulladékkezelő központ létesítményei:

- Hulladéklerakó létesítmény (160 000 m³ kapacitás)
- Mechanikai hulladék előkezelő (vegyes hulladékok kézi előválogatása, aprítása és mágneses vasleválasztás)
- Szelektív hulladék válogatómű és bálázó (papír, műanyag, fém és kompozit hulladékok, rostálása. kézi válogatása és mágneses vasleválasztás)
- Komposztáló telep (biológiailag lebomló hulladékok aprítása, komposztálása és rostálása)
- Hulladékgyűjtő udvar
- Kiegészítő létesítmények (szociális épület, készenléti épület, hídmérleg, mérlegház)

A hulladékkezelő telep a 2012. december végén lezárt és jelenleg rekultiváció alatt álló hulladéklerakóval, valamint a DC Dunakom Plusz Kft. által üzemeltetett inert hulladékhasznosítóval egy telephelyen belül került kialakításra.

Zöldhulladékok gyűjtése, komposztálása

Végrehajtás: Az elkészült Hulladékkezelő Központban működik komposztáló részleg a zöldhulladékok hasznosítására.

Feladat: A zöldhulladékok gyűjtése és komposztálása.

Felelős: Polgármester, Paksi Hulladékgazdálkodási Nonprofit Kft.

Határidő: folyamatos

Hulladékgazdálkodási közszolgáltatás

Végrehajtás: 2014. októberi önkormányzati adatszolgáltatás szerint:

Fontos feladat volt a Paks és Környéke Hulladékgazdálkodási Önkormányzati Társulás által benyújtott pályázat keretében a **Hulladékkezelési Központ** megtervezése és kivitelezése. A sikeres kivitelezés után, 2013. január 2-án elkezdődött a 60 napos próbaüzem. A próbaüzem

sikeres volt, lezárását követően az apróbb műszaki hibák, javítások elvégzése után a helyhez kötött technológiai gépek esetében 2013. március 25-én, a hulladékkezelő létesítmények esetében 2013. április 17-én megtörtént műszaki átadás-átvétel. A rendszer a próbaüzem kezdetétől folyamatosan működik, és szolgáltat a Közzolgáltató a Társulásban részt vevő 7 település részére.

A közzolgáltatás tárgyi feltételi biztosításához a Társulás a Közzolgáltatónak használatra, majd bérbe átadta, illetve folyamatosan átadja a már beszerzett eszközöket. A Közzolgáltató ezen eszközök után a pályázati vállalásnak megfelelően a szükséges díjakat megfizeti a Társulásnak.

Mivel 2013-ban már működtetési tapasztalatokat is szerzett a Társulás, az NFÜ és a KSZ támogatásával több technológiai elemet is érintő változást kezdeményeztek az eredeti projekt-tervekhez képest.

A hulladékkezelő központ használatbavételi engedélyét 2013. november 19-én adta ki a székszárdi Jegyző, a határozat 2013. december 30-án emelkedett jogerőre. A jogerőre emelkedés után el lehetett kezdeni a megvalósult létesítmények ingatlan-nyilvántartáson történő átvezetését. A geodézia munkákkal párhuzamosan a 2010-ben elkészített földhasználati szerződést is felül kellett vizsgálni. A földhasználati szerződés módosítása és az ingatlan-nyilvántartási átvezetések rendezése folyamatban van.

Az új hulladékgazdálkodási rendszer beindulásával megvalósult a teljes körű szelektív gyűjtés, illetőleg a szerves anyag lerakótól történő eltérítése jelentősen megnőtt. A szelektív gyűjtés részben házhoz menő rendszerrel, részben gyűjtőszigeten történik. A szelektívgyűjtés az országban szinte példanélküli módon valósult meg: egy szelektívgyűjtő edényben gyűjtik az összes szárazfrakciót (papír, műanyag, pet palack, fém, kompozit), amit kétheti rendszerességgel gyűjt össze a közzolgáltató. Üveg gyűjtése csak a hulladékgyűjtő szigeten történik, Pakson 27 db (ebből 2 db Dunakömlődön), Bölcskén 4 db, Madocsán 3 db, Gerjenben 2 db, Györkönyben 2 db, Nagydorogon 4 db és Pusztahencsén 2 db gyűjtősziget üzemel.

A vegyes hulladékból a nem szelektíven gyűjtött hulladékot lerakás előtt az előkezelőben kezelik, leválogatják a fém frakciót, és minden más vegyes hulladékot aprítanak, ami aprítva kerül a lerakóra.

A zöldhulladékokat komposztálják, ami részben a hulladékkezelő központban intézményesítetten, szabadtéri prizmás technológiával, részben pedig az ingatlanokon a lakosságnak kiosztott komposztládákban történik.

Ha a jelenlegi hulladékgyűjtési szokások hosszútávon fennmaradnak, a szerves hulladékok lerakótól történő eltérítésére, és a nagyarányú szelektív gyűjtésre tekintettel a lerakó 10 évre tervezett élettartama jelentősen kitolható, számításaink szerint akár 5-8 évvel meghosszabbítható lesz ez az élettartam.

Hulladékmennyiségek alakulása:

Az új hulladékgazdálkodási rendszer bevezetését megelőzően Paksról – szigetes rendszerben – évente összesen mintegy 90-100 tonna műanyag és papír csomagolási hulladékot sikerült begyűjteni, a 2014. évben 756 tonna. A csomagolási üveg mennyisége 2012-ig évente kb. 25-30 tonna, a 2014. évben 116 tonna.

Az új rendszerben elkülönítetten gyűjtött, és a komposztálón kezelt hulladék mennyisége 2014. évben 2337 tonna volt, korábban ez a mennyiség teljesen egészében lerakásra került volna. A rendszert kiegészíti a pályázat keretében beszerzett komposztládák, melyek a 7 település lakosai között kerülnek kiosztásra, a pályázat előrejelzései alapján ennek eredményeként 700 tonna házi komposztálása fog történni.

A lerakott vegyes, úttisztítási és lom hulladékok mennyisége 2012-ben Paksról, Györkönyből és Pusztahencséről összesen 13 700 tonna volt, 2014. évben ugyanezeknek a várható mennyisége a 7 településről összesen kb. 12 000 tonna hulladék kerül lerakásra.

2013 januárja és 2014. év között az alábbiak szerint alakultak a teljes szolgáltatási területen közszolgáltatás keretében gyűjtött hulladékok mennyiségei:

	Szelektív csomagolási hulladék (tonna)	Zöld- hulladék (tonna)	Lerakott vegyes hulladék (tonna)	Lerakótól eltérített hulladékok aránya
<u>Teljes szolgáltatási terület</u>				
2013.	551	1 590	11 258	16,0 %
2014.	756	2 337	8 295	27,9 %

2014. évben a teljes hulladékmennyiség több mint negyedét sikerült a hulladéklerakótól eltéríteni, ami az országos átlag mintegy háromszorosának felel meg.

A Közszolgáltató 2014-ben kezdeményezte a működési IPPC módosítását, mely kezdeményezést a Felügyelőség elfogadott és a pályázati vállalásokat kedvezően érintő, a működés hatékonyságot elősegítő módosítást is engedélyezett. Ennek következtében lehetőség van a vegyes hulladék lerakás előtti, technológia hatékonyságát elősegítő, összetételének optimalizálására. Ezzel a módosítással csökkenthető a lerakón elhelyezett hulladék mennyisége és a lerakott mennyiség után fizetendő hulladéklerakási járulék is.

A lakosság tájékoztatása a projekt megkezdésétől folyamatosan zajlik. Egyrészt a pályázat keretében, támogatott tevékenységként kötelező tájékoztatás és szemléletformálás zajlott (újságcikkek a helyi médiákban, televíziós, rádiós anyagok, honlap, kiadványok, tájékoztató anyagok, oktatási intézményekben történő vetélkedők, tájékoztató órák, lakossági fórumok), melyet a Nemzeti Fejlesztési Ügynökség képviselőjében eljáró Környezetvédelmi Fejlesztési Igazgatóság rendszeresen ellenőrzött és rendben talált.

Ezen felül a Társulás több alkalommal tartott lakossági fórumokat, tájékoztatókat az érintett településeken, valamint a helyi írott sajtóban is tájékoztatta az érintett területek lakosságát a projekt helyzetéről és a lakossággal szembeni elvárásokról.

További feladat: A hulladékgazdálkodási módszerek folyamatos fejlesztése iránt nő az igény, ezért fontos feladat a hulladékgazdálkodási közszolgáltatás biztosítása és fejlesztése.

Felelős: Polgármester, Paksi Hulladékgazdálkodási Nonprofit Kft.

Határidő: folyamatos

Kütermelt talaj és inert építési bontási hulladéktároló kialakítása, talaj és építési bontási hulladékok tárolási engedélyének megkérése

Végrehajtás: 2014. októberi önkormányzati adatszolgáltatás szerint a DC Dunakom Plusz Kft. nem veszélyes hulladékok begyűjtési és hasznosítási engedélyével rendelkezik, mely az alábbi hulladékokra terjed ki:

beton,

tégla,

cserép és kerámiák

beton, tégl, cserép és kerámia frakció vagy azok keveréke, amely különbözik az 17 01 06 EWC kódú hulladéktól,

föld és kövek,

talaj és kövek

A begyűjtött hulladék betontörővel aprításra kerül, majd az előírt megfelelőségi vizsgálatok elvégzése után termékként kerül értékesítésre. A kezelhető hulladékok mennyisége éves szinten maximálisan 50 000 tonna lehet.

További feladat: A programpont megvalósult további intézkedésre nincs szükség.

Az üzletek, kereskedelmi egységek hulladékszállítási közszolgáltatásának igénybevételére vonatkozó helyi rendelet fenntartása, továbbfejlesztése

Végrehajtás: A 16/2014 (V.24.) önkormányzati rendelet kidolgozása szükséges volt, ami a közszolgáltatás kiterjesztésére megvalósult.

További feladat: A programpont megvalósult, de a továbbiakban is szükséges rendszeresen ellenőrizni a rendelet aktualitását.

Felelős: Polgármester

Határidő: folyamatos

Inerthulladék-kezelés és lerakás engedélyeztetése a Hulladékgazdálkodási Tervben foglaltak szerint.

Végrehajtás: Az inerthulladék kezelése és a hulladéktároló kialakítása megegyezik a kitermelt talaj és inert bontási hulladék kezelésével és lerakásával, tárolásával.

További feladatok: A programpont megvalósult, további intézkedést nem igényel.

A hulladéklerakó betelt területe rekultivációs terveinek elkészítése

Végrehajtás: A paksi települési szilárd hulladéklerakó 2012. december 31-én bezárásra került.

A Közép-dunántúli Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Felügyelőség által kiadott 100435/2013. iktatószámú határozata alapján a bezárt települési hulladéklerakó egységes környezethasználati engedélyese, valamint a rekultiváció kötelezettje: Paks Város Önkormányzata. Az üzemeltető az utógondozási időszakban: DC Dunakom Plusz Kft.

Az egységes környezethasználati engedély a rekultivációra és az utógondozásra 2044. január 31-ig érvényes. A rekultiváció I. ütemének befejezési időpontja a Felügyelőség 100435/2013. számú határozata alapján 2014. június 30. A rekultiváció 2014 májusában elkezdődött és

jelenleg is zajlik. A befejezési határidő módosítási kérelme 2014 márciusában benyújtásra került a Közép-dunántúli Környezetvédelmi és Természetvédelmi Felügyelőség részére. A módosítási eljárás még folyamatban van.

További feladat: A betelt hulladéklerakó rekultivációjának folytatása.

Felelős: Polgármester

Határidő: folyamatos

2.4.2. Zaj és rezgés elleni védelem (Környezetvédelmi Program VI. fejezet 5.2. pont)

„Az életminőség javítása érdekében zajcsökkentést is eredményező térségfejlesztési és helyi intézkedéseket realizálni kell.” (Környezetvédelmi program)

Paks város zaj- és rezgéshelyzetét meghatározó domináns forrás a közúti közlekedés. A közúti közlekedésből eredő zajszint és rezgés mértéke, nemcsak a városon áthaladó országos közutak nyomvonalai mentén magas szintű, hanem a város összegyűjtő-összekötő útjai mentén is. A megépült M6-os autópálya csak részben javított a város zajhelyzetén, egyes területeken a forgalom növekedése a zajterhelés növekedését eredményezte. Hiányoznak a várost elkerülő gyorsforgalmi utak, valamint a várost elkerülő utak, melyek elvezetnék az átmenő forgalmat a város területéről, továbbá melyek által a legnagyobb terhelést jelentő nehézgépjármű forgalom kitiltásra kerülhet.

Kedvezően befolyásolja a zajhelyzetet, hogy az üzemek többsége jelentős anyagi ráfordítással, ütemezetten végzi a szükséges zajcsökkentési intézkedéseket. Kedvező továbbá, hogy az újonnan létesült üzemi létesítmények, illetve vállalkozások úgy kezdik meg működésüket, illetve akkor kapnak telepengedélyt, ha igazolják a megengedett határértékek teljesülését.

(Forrás: Paks Város Környezeti Állapotértékelése 2013.)

Közlekedési struktúra fejlesztése

Végrehajtás A korábban kitűzött önkormányzati tennivalókat maradéktalanul teljesítették.

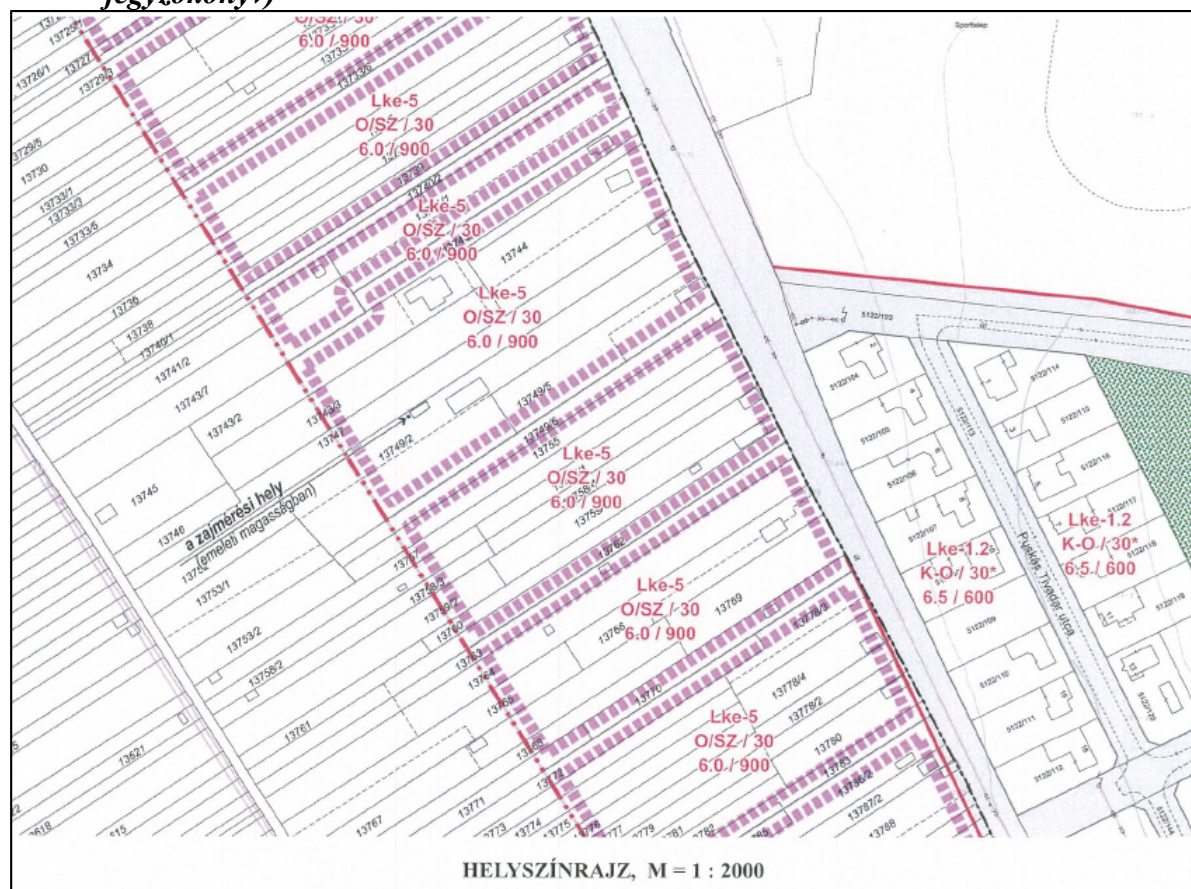
Korábban, 2010-ben az M6-os autópálya építéskor történtek forgalomszámlálások és zajvédelmi mérések.

A Palladió Bt. az M6 autópálya építéskor zajvédelmi méréseket végzett, a helyszínrajz a 2. ábrán látható. A jegyzőkönyv szerint a sikertelen kísérletet követően egy, de reprezentáns

alkalommal, éjszaka történt zajvizsgálat eredményei azt mutatják, hogy az M6. jelű autópálya paksi szakaszától ÉNy-ra fekvő, családi házakkal beépült részeken (a Puskás Tivadar utca és környéke) a szabványos eljárást messze meghaladó szakmai megoldásokkal felmért autópályazaj szabványos jellemzője a tervezés idején, bizonyos értelmezéshez tartozó, legszigorúbb határértéket megközelítette, de nem haladta meg. A tervezés és engedélyezés során (a tervező és a hatóságok által) alkalmazott határértéknél a zaj jóval kisebbnek bizonyult. A vizsgálat olyan meteorológiai körülmények idején történt, amelyek a házaknál keletkezett zajra a lehető legkisebb hatással voltak. A forgalmi viszonyok is tipikusnak voltak tekinthetők. Az természetesen nem zárható ki, hogy más meteorológiai feltételek (termikus inverzió, vagy ahhoz közeli rétegződés, az autópálya felől fújó enyhe, lamináris szél) és a csúcsidőszak nagyobb forgalma esetén a házakhoz eljutó autópálya-zaj a vizsgálat során tapasztaltnál nagyobb, de hosszú idejű átlagok tekintetében a határérték-túllépés nem valószínű.

(Forrás: Palladio Bt. jegyzőkönyv)

2. ábra: Paks, M6. autópálya zajmérés, helyszínrajz (Forrás: Palladio Bt. jegyzőkönyv)

További feladat: Lakossági panaszok esetén a szükséges forgalomszámlás és az alapján zajvizsgálat végzése, a mért adatok alapján pedig meg kellene határozni, milyen beavatkozások szükségesek a lakosság védelméhez a zaj és rezgések ellen.

Felelős: Polgármester.

Határidő: folyamatos

Az országos és az önkormányzati helyi rendeletek végrehajtása, végrehajtatása, a hatályos jogszabályokhoz való igazítása, módosítása

Végrehajtás: 2011-ig a megfelelő színvonalon teljesült, de akkor az országos jogszabály változásával, a hatáskör és illetékesség módosításával a helyi rendelet módosítása aktuálissá vált. 2014-ben a Pannon Natura Kft. felülvizsgálta a 32/2008. (XII.17.) önkormányzati rendeletet és a magasabb szintű jogszabályoknak való megfelelését.

További feladat: A programpont továbbra is aktuális, folyamatosan tájékozódni kell a változó jogszabályi környezetről.

Felelős: Jegyző

Határidő: folyamatos

2.4.3. Környezetbiztonság (Környezetvédelmi Program VI. fejezet 5.3. pont)

A környezeti kockázatok csökkentése és a káresemények megelőzése érdekében fejleszteni kell a környezetbiztonsággal foglalkozó szakmai hátteret.

Környezetbiztonsági szempontból megállapítható, hogy az erőmű valamint az Ipari Parkban lévő poliuretán habot előállító üzem tevékenysége mellett a veszélyes anyagok közúti szállítása jelent potenciális veszélyt. A veszélyes anyagok közúti szállításából eredő jelenleg meglévő potenciális kockázat a várost érintő közútfejlesztésekkel a közlekedési struktúra javításával jelentősen csökkenthető. Továbbra is hangsúlyozni kell az M6-os autópálya megépítésével összefüggő várost elkerülő gyűrű (elkerülő út) megépítésének szükségességét. (Forrás: Paks Város Környezeti Állapotértékelése 2013.)

Kistérségi szintű összefogás, társulás kezdeményezése a környezetbiztonsággal összefüggő feladatok ellátására

A környezetbiztonsággal foglalkoznak a fenti, a környezet állapotáról szóló programpontok, a továbbiakban ezt a programpontot nem szükséges fenntartani.

2.4.4. Tudatformálás (Környezetvédelmi Program VI. fejezet 5.4. pont)

A környezeti nevelésben szerepe van a helyi sajtónak, valamint a település Internetes honlapjának, melynek folyamatos fejlesztése, frissítése jól működik. Része az óvodai, iskolai környezetvédelmi oktatás, és a felnőtt lakosság számára környezetvédelmi programok szervezése.

Óvodai, iskolai környezetvédelmi oktatás

Végrehajtás: Óvodás, iskolás korosztály esetében a DC Dunakom Plusz Kft., a Paksi Hulladékgazdálkodási Nonprofit Kft. és a civil szervezetek az iskolai oktatás részeként folytattak komoly tudatformáló tevékenységet.

A Gazdasági Bizottságnak jelenleg is van egy 1,5 millió forintos kerete, amelyre a fenti témában lehet pályázni.

További feladat: A programpont végrehajtása folyamatos, és továbbra is szükséges az óvodás és iskolás gyerekek szemléletformálása.

Felelős: Polgármester, közüzemi cégek

Határidő: folyamatos

Környezetvédelmi programok szervezése a lakosság számára

Végrehajtás: A korábbi Települési Környezetvédelmi Program nem szerepeltette külön a környezettudatos magatartás kialakítása célt és a tudatformálás eszközeit, amelynek a 2011-2016 évi programban a prioritását javasolták. Szemléletformálás elnevezéssel (KEOP) jelentős összegű (nettó 25 millió forint) tudatformáló tevékenység zajlik folyamatosan a miniprojekt kapcsán.

További feladat: A programpont végrehajtása folyamatos, és továbbra is szükséges a felnőtt lakosság szemléletformálása.

Felelős: Polgármester, Jegyző

Határidő: folyamatos

Összefoglaló értékelés

A 2011-ben, a képviselőtestület által elfogadott Települési Környezetvédelmi Programot a Ktv. követelményei szerint felülvizsgáltuk. A felülvizsgálat során értékeltük, hogy a tervekhez képest hogyan változtak a környezethasználatok. Megállapítható, hogy a környezet igénybevétele nem nőtt, sőt jelentős környezetvédelmi lépések történtek, amelyek csökkentik a környezeti terheléseket. Ennek megfelelően továbbra is biztosított a település fenntartható fejlesztése, fejlődése.

Paks Város Települési Környezetvédelmi Programjának értékelését az önkormányzati hatás- és feladatkörbe tartozó feladatok ellátása, a környezethasználókkal való kapcsolatok, az oktatási intézményekkel való kapcsolat, szennyvízhálózat-fejlesztés, a hulladéklerakásokkal kapcsolatos problémák, a zöldterület ápolás, -fejlesztés, a közlekedés fejlesztés, és a környezeti elemek védelme, valamint az önállóan kezelt hatótényezőkkel (hulladékgazdálkodás, zaj- és rezgésterhelés) kapcsolatos intézkedések témaköri csoportosításában végeztük el.

Tételesen vizsgáltuk a környezeti elemek célállapota és a célállapot eléréséhez kidolgozott eszközök, intézkedési program-javaslatokat helytállóságát és a feladatellátás teljesítését. Meg kell említenünk, hogy a város hulladékgazdálkodási rendszerében jelentős változások történtek a Települési Környezetvédelmi Program elfogadása óta.

A KEOP-1.1.1/2F/09-2011-003. azonosítószámú pályázat keretében, a Paks és Környéke Hulladékgazdálkodási Önkormányzati Társulás által megvalósított Paks és térsége hulladékgazdálkodási rendszer 2013. január 2-án kezdte meg a működését – melyből az első 2 hónap volt a próbaüzem. A rendszert a Paksi Hulladékgazdálkodási Nonprofit Kft. üzemelteti, mint önkormányzat által kijelölt közszolgáltató.

Átalakult a hulladékgyűjtési rendszer, melynek eredményeképpen nagyságrendekkel nőtt a visszagyűjtött hasznosítható hulladékok aránya és további növekedésre lehet számítani.

Más területeken is történtek fontos, előremutató változások, mint például a szennyvíztisztító telep korszerűsítése, infrastrukturális fejlesztések illetve a térfigyelő kamerarendszer jelentős bővítése.

Mindezek alapján megállapítható, hogy a település környezeti minőségének megőrzésével és fejlesztésével kapcsolatos, Programban meghatározott feladatok végrehajtása és a célok megvalósítása jó ütemben, a kitűzött határidőknek megfelelően, időarányosan halad.

* Paks Város Önkormányzata Képviselő-testülete a Paks Város Környezetvédelmi Program 2011-2016 felülvizsgálatát a 25/2015. (IV. 30.) határozattal fogadta el.